

ВІКТОР БЕДЬ: СЛОВО ПРАВДИ

ЦІНА БЕЗВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Системна багаторічна корупція, клановість і сімейність у політиці та державному управлінні, безконтрольний і фактично безкарний доступ до привласнення матеріальних і фінансових ресурсів держави закономірно породили глибоку зневіру українських громадян до влади.

Саме тому президентські та парламентські вибори 2019 року для значної частини суспільства перетворилися на голосування «по приколу» або з бажанням будь-що зруйнувати існуючу систему державного управління. Наслідком цього стало формування значної частини владної вертикалі з випадкових людей і непрофесіоналів, які, як показав час, також виявилися не менш схильними до використання безконтрольних владних повноважень, корупційні можливості та державні ресурси заради власних інтересів, а не інтересів Української держави й Українського народу.

Ціна цієї чергової політичної помилки виявилася надзвичайно високою. А з огляду на неспроможність держави належним чином підготуватися до широкомасштабної російської агресії — критично катастрофічною.

Водночас було б великою помилкою пояснювати нинішню кризу виключно діяльністю чинної влади. Насправді її коріння значно глибше. Протягом

десятиліть ні значна частина українського громадянського суспільства, ні переважна більшість політичних партій, які нерідко залишалися і залишаються надалі персоналізованими, сімейно-клановими та олігархічними політичними проєктами без належного партійного будівництва, кадрової підготовки управлінських кадрів та стратегічного бачення розвитку держави, ні сама система державного управління так і не спромоглися забезпечити повноцінне, відповідальне й професійне державотворення на основі дотримання Конституції України, верховенства права, захисту і розвитку національних інтересів та державницького мислення.

Сьогодні російсько-українська війна закономірно загострює внутрішньополітичну ситуацію в Україні. Але ще очевиднішим є інше: кожен наступний день цієї війни означає нові людські жертви та територіальні втрати.

Кожен день війни — це нові загиблі українські військовослужбовці, які ціною власного життя захищають державну незалежність України. Це нові загиблі мирні громадяни, діти, жінки та люди похилого віку. Це нові поранені й скалічені долі, нові зруйновані міста і села, нові території України, що опиняються під російською окупацією.

Саме тому життя українського військовослужбовця, який захищає державу, і життя кожного громадянина України повинні бути найвищою конституційною, державною та моральною цінністю. Захист життя людини є одним із найвищих обов'язків державної влади. Жодні політичні рейтинги, особисті амбіції, боротьба за владу чи утримання посад не можуть бути вищими за людське життя.

Не менш очевидним є й інше. Чим довше триває ця війна, тим більше вона виходить за межі двостороннього російсько-українського військового протистояння. Вона дедалі глибше втягує у свою орбіту інші держави світу, створюючи реальну небезпеку переростання нинішньої гібридної Третьої світової війни у значно масштабніший глобальний воєнний конфлікт із непередбачуваними катастрофічними наслідками для всього людства.

Саме тому головною вимогою сьогодення має стати негайна зміна державної політики щодо завершення російсько-української війни.

Україна повинна використати всі без винятку політичні, дипломатичні, міжнародно-правові та військово-політичні механізми для якнайшвидшого припинення війни без капітуляції перед російським агресором, із безумовним збереженням державної незалежності та суверенітету України на

підконтрольній території, суттєвим посиленням власного оборонного потенціалу та отриманням реальних, а не декларативних міжнародних гарантій безпеки.

Якщо досягнення цієї стратегічної мети вимагатиме проведення прямих політичних переговорів із керівництвом держави-агресора — Російської Федерації, такі переговори повинні відбутися. Якщо виникне необхідність обговорення взаємоприйнятних компромісів задля припинення війни, вони також повинні стати предметом переговорного процесу.

Головним критерієм оцінки будь-яких переговорів мають бути не політичні емоції, не взаємні образи, не обмін ультиматумами і погрозами, не особисті амбіції окремих політиків і не боротьба за електоральні рейтинги. Єдиним критерієм повинно бути збереження Української держави, життя українських громадян і українських військовослужбовців, забезпечення довгострокової національної безпеки та створення умов, які унеможливають повторення подібної трагедії в майбутньому.

Ця вимога має бути звернена до всіх: до української державної влади, до міжнародного співтовариства і до держави-агресора — Російської Федерації.

І водночас будьмо чесними перед самими собою. Політичній команді на чолі з Президентом України Володимиром Зеленським, яка внаслідок політичної наївності, легковажності та безвідповідальності значної частини українських виборців була приведена до влади значною мірою «по приколу» та під гаслами руйнування старої системи, слід уже сьогодні готуватися до завершення своєї політичної каденції та не будувати ілюзій щодо повернення втраченого рівня суспільної довіри.

Ціна допущених прорахунків, помилок і нереалізованих можливостей виявилася надто високою, щоб її можна було компенсувати політичними технологіями чи інформаційними кампаніями.

І ще одне. Поки триває смертельно небезпечна російсько-українська війна, найвищою цінністю є не політичні декларації про «справедливий мир», а досягнення самого миру на умовах, які забезпечать збереження Української держави на підконтрольній території, її незалежності, суверенітету, безпеки та найголовніше, та, найголовніше, життя її громадян.

Лише після припинення російсько-української війни можна буде повною мірою ставити питання про міжнародне правосуддя, історичну справедливість, відповідальність держави-агресора та остаточне врегулювання всіх її наслідків.

Бо головне завдання державної влади під час війни — не зберегти власну владу, не виграти інформаційну кампанію і не втримати політичні рейтинги. Головне завдання — зберегти Українську державу на підконтрольній території, її незалежність і суверенітет, життя українських військовослужбовців та мирних громадян. Саме в цьому сьогодні полягає справжній державний патріотизм, найвища відповідальність перед Україною і Богом та головний обов'язок будь-якої влади.

???

Віктор БЕДЬ

м. Ужгород

03 серпня 2026 року